

	DIETA	DIETA NR 12
	PAPKOWATA	Wydanie III z dnia 03.03.2025 r.

Nazwa diety	DIETA PAPKOWATA (12)
Zastosowanie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dla osób: ✓ z chorobami jamy ustnej, przełyku (zapalenia przełyku, rak przełyku, zwężenia przełyku, żylaki przełyku), ✓ z utrudnionym gryzieniem i połykaniem, ✓ w niektórych chorobach przebiegających z gorączką, ✓ po niektórych zabiegach chirurgicznych według wskazań lekarza.
Zalecenia dietetyczne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dieta papkowata jest modyfikacją diety łatwostrawnej, modyfikacja polega na zmianie konsystencji produktów i potraw, które podawane są w formie papkowatej, ➤ wartość energetyczna i odżywcza diety dostosowywana jest do masy ciała i stanu fizjologicznego pacjenta, w oparciu o aktualne normy żywienia dla populacji Polski oraz wytyczne towarzystw naukowych, ➤ dieta powinna być prawidłowo zbilansowana i urozmaicona pod kątem udziału grup produktów spożywczych: produktów zbożowych, mlecznych, warzyw i owoców, ziemniaków, produktów mięsnych i ryb i tłuszczów, ➤ dieta papkowata powinna opierać się na spożyciu produktów i potraw świeżych, o zmniejszonej ilości nierozpuszczalnej w wodzie frakcji błonnika pokarmowego, z wykluczeniem potraw wzdymających i ciężkostrawnych, ➤ produkty i potrawy należy podawać w formie papkowatej, która nie wymaga gryzienia, ➤ wyklucza się produkty czy potrawy, które mogłyby drażnić zmieniony chorobowo przełyk lub jamę ustną (kwaśne, pikantne, słone), ➤ temperatura dostarczanych posiłków gorących powinna wynosić minimum 60°C, natomiast z uwagi na specyfikę diety pacjent może spożywać posiłek przestudzony, o temperaturze zbliżonej do temperatury ciała człowieka, ➤ posiłki powinny być podawane 3-5 razy dziennie zgodnie z zaleceniami lekarza i/lub dietetyka, w regularnych odstępach czasu, nieobfite, ➤ należy eliminować pojadanie między posiłkami, ➤ dieta powinna być różnorodna, urozmaicona pod względem smaku i kolorystyki, ➤ w każdym posiłku należy uwzględnić wodę lub napój - w przypadku napojów przygotowywanych na miejscu (np. kawa, herbata, kompot) zawartość cukrów nie może być większa niż 10 g cukrów w 250 ml produktu gotowego do spożycia, ➤ poza napojami uwzględnionymi w jadłospisie, pacjent powinien mieć zapewniony stały dostęp do wody pitnej – rekomendowane są dystrybutory z wodą na każdym oddziale, ➤ dodatek dozwolonych warzyw lub owoców do każdego posiłku (minimum 400 g dziennie - do gramatury nie wliczane są ziemniaki i bataty), z przewagą warzyw gotowanych, ➤ mleko i przetwory mleczne, w tym napoje fermentowane lub produkty roślinne zastępujące produkty mleczne powinny być spożywane co najmniej w 2 posiłkach w ciągu dnia, ➤ każdego dnia należy podawać co najmniej 1 porcję z grupy mięso lub jaja lub nasiona roślin strączkowych i/lub przetwory nasion roślin <ul style="list-style-type: none"> ○ strączkowych, inne roślinne zamienniki białka zwierzęcego

	DIETA	DIETA NR 12
	PAPKOWATA	Wydanie III z dnia 03.03.2025 r.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ryby i/lub przetwory rybne (głównie z ryb morskich) należy uwzględnić co najmniej 3 razy w jadłospisie dekadowym, ➤ tłuszcze zwierzęce np. smalec powinny być ograniczone na rzecz tłuszczu roślinnego, z wyjątkiem tłuszczu palmowego i kokosowego ➤ przynajmniej 1 posiłek w ciągu dnia powinien zawierać produkty bogate w kwasy tłuszczowe nienasycone, ➤ należy eliminować cukry dodane (tj. monocukry i dwucukry dodawane do żywności), ➤ wskazane jest ograniczenie potraw ciężkostrawnych i wzdymających. <p>❖ Przy doborze produktów należy zwrócić uwagę na ich:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ jakość, ✓ termin przydatności do spożycia, ✓ sezonowość. <p>❖ Stosowane techniki kulinarne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ gotowanie tradycyjne lub na parze, ✓ duszenie bez wcześniejszego obsmażania, ✓ pieczenie bez dodatku tłuszczu, np. w folii aluminiowej, w rękawach do pieczenia, pergaminie, naczyniach żaroodpornych oraz w piecach konwekcyjnych. <p>❖ Praktyczne wskazówki odnośnie sporządzania posiłków:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zupy, sosy oraz potrawy należy sporządzać z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych, z wyłączeniem koncentratów z naturalnych składników, ➤ ugotowane danie powinno być ostudzone, następnie zmiksowane, doprowadzone do odpowiedniej papkowatej konsystencji i podane pacjentowi, ➤ w przypadku dania zbyt gęstego należy dodać przegotowaną wodę, ➤ do zagęszczania potraw zaleca się stosowanie zawiesiny z mąki, kaszy manny, płatków ryżowych lub ryżu oraz mleka lub wody, ➤ w diecie papkowatej szczególne zastosowanie mają zupy przecierane, zupy kremy, owoce w postaci przecierów lub soków, warzywa gotowane, duszone i rozdrobnione, ➤ pieczywo przed zmiksowaniem powinno zostać namoczone w wodzie, mleku lub zupie, ➤ kasze powinny być podane w formie kleiku, ➤ sery, jaja, mięsa, warzywa, ziemniaki podawać zmiksowane z mlekiem, wodą lub z zupą, ➤ zasadne może być stosowanie żywności specjalnego przeznaczenia medycznego, ➤ wykluczyć zabielenie zup i sosów śmietaną i jej roślinnymi zamiennikami np. mleczkiem kokosowym, ➤ wykluczyć dodatek zasmażek do potraw, ➤ ograniczyć cukier dodawany do napojów i potraw, ➤ ograniczyć do minimum lub wykluczyć dodatek soli na rzecz naturalnych ziół i przypraw.	
Wartość energetyczna	Energia (En)	2000-2400 kcal/dobę
Wartość odżywcza	Białko	Wartości referencyjne: 10-20% En
		25-50 g/1000 kcal
	Tłuszcz ogółem	Wartości referencyjne: 20-30% En

	DIETA	DIETA NR 12
	PAPKOWATA	Wydanie III z dnia 03.03.2025 r.

		22-33 g/1000 kcal
	w tym nasycone kwasy tłuszczowe	Wartości referencyjne: możliwie jak najmniej, jednak nie więcej niż 10% En < 11 g/1000 kcal
	Węglowodany ogółem	Wartości referencyjne: 45-65% En 113-163 g/1000 kcal
	w tym cukry (mono- i disacharydy)	Wartości referencyjne: <10% En < 25 g/1000 kcal
	Błonnik	15g/1000 kcal
	Sód	≤ 2000mg/dobę
Grupy środków spożywczych	Produkty rekomendowane	Produkty przeciwwskazane
Produkty zbożowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wszystkie mąki średniego i niskiego przemiału, ➤ mąka pszenna, żytnia, ziemniaczana, kukurydziana, ryżowa, ➤ namoczone białe pieczywo pszenne, żytnie i mieszane, ➤ kasze średnio i drobnoziarniste, np.: manna, kukurydziana, jęczmienna (mazurska, wiejska), orkiszowa, jaglana, krakowska, ➤ płatki naturalne błyskawiczne np.: owsiane, gryczane, jęczmienne, żytnie, ryżowe, ➤ makarony drobne, ➤ ryż biały, ➤ namoczone suchary. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wszystkie mąki pełnoziarniste, ➤ pieczywo z dodatkiem cukru, słod, syropów, miodu, karmelu, ➤ pieczywo pełnoziarniste, ➤ pieczywo cukiernicze i półcukiernicze, ➤ produkty mączne smażone w dużej ilości tłuszczu, np.: pączki, faworki, racuchy, kasze gruboziarniste, np.: gryczana, pęczak, ➤ płatki kukurydziane i inne słodzone płatki śniadaniowe, np.: cynamonowe, czekoladowe, miodowe, ➤ makarony grube i pełnoziarniste, ➤ ryż brązowy, ryż czerwony, ➤ otręby, np.: owsiane, pszenne, żytnie, orkiszowe.
Warzywa i przetwory warzywne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozdrobnione (np. przetarte, zmiksowane) warzywa świeże, mrożone, gotowane, duszone z niewielkim dodatkiem tłuszczu, pieczone (z wykluczeniem przeciwwskazanych), ➤ pomidor bez skóry. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ warzywa nierozdrobnione, w postaci wymagającej gryzienia ➤ warzywa kapustne: kapusta, brukselka, kalafior, brokuł, rzodkiewka, rzepa; ➤ warzywa cebulowe podawane na surowo oraz smażone: cebula, por, czosnek, szczypior, ➤ ogórki, papryka, kukurydza, ➤ warzywa przetworzone tj. warzywa konserwowe, warzywa smażone lub przyrządzane z dużą ilością tłuszczu, ➤ kiszona kapusta, ➤ grzyby, ➤ surówki z dodatkiem śmietany.
Ziemniaki, Bataty	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ziemniaki, bataty: gotowane, pieczone. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ziemniaki smażone (frytki, talarki),

	DIETA	DIETA NR 12
	PAPKOWATA	Wydanie III z dnia 03.03.2025 r.

		<ul style="list-style-type: none"> • puree w proszku.
Owoce i przetwory owocowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dojrzałe rozdrobnione (bez skórki i pestek), ➤ przeciery i musy owocowe z niską zawartością lub bez dodatku cukru, ➤ owoce drobnopestkowe, np.: porzeczka, agrest, maliny, jagoda, truskawki (wyłącznie pozbawione pestek, przetarte przez sito). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ owoce nierozdrobnione, wymagające gryzienia, ➤ owoce niedojrzałe, ➤ owoce ciężkostrawne (czereśnie, gruszki, śliwki), ➤ owoce w syropach cukrowych, ➤ owoce kandyzowane, ➤ przetwory owocowe wysokosłodzone, ➤ owoce suszone.
Nasiona roślin strączkowych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ produkty z nasion roślin strączkowych: niesłodzone napoje roślinne, tofu naturalne, <ul style="list-style-type: none"> ○ jeśli dobrze tolerowane. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozostałe nasiona roślin strączkowych.
Nasiona, pestki, orzechy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ mielone nasiona, np. siemię lniane, słonecznik, dynia (w ograniczanych ilościach). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ całe nasiona, pestki, orzechy, ➤ „masło orzechowe”, ➤ wiórki kokosowe.
Mięso i przetwory mięsne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozdrobnione (zmiksowane), z małą zawartością tłuszczu, np.: drób bez skóry (kura, kurczak, indyk), chuda wołowina, cielęcina, jagnięcina, królik, chude partie wieprzowiny, np.: polędwica, schab, szynka, ➤ rozdrobnione (zmiksowane) chude gatunki wędlin niemielonych: drobiowych, wieprzowych, wołowych, ➤ rozdrobnione (zmiksowane) chude gatunki kielbas. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ z dużą zawartością tłuszczu, np.: tłusty drób (kaczka, gęś), tłusta wołowina i wieprzowina, baranina, ➤ mięsa peklowane oraz z dużą zawartością soli, ➤ mięsa smażone na dużej ilości tłuszczu, ➤ tłuste wędliny, np.: baleron, boczek, ➤ tłuste i niskogatunkowe kielbasy, parówki, mielonki, mortadele, ➤ pasztety, ➤ wędliny podrobowe (pasztetowa, wątrobianka, salceson), ➤ mięsa surowe np. tatar.
Ryby i przetwory rybne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wszystkie ryby morskie i słodkowodne rozdrobnione (zmiksowane). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ryby surowe, ➤ ryby smażone na dużej ilości tłuszczu, ➤ ryby wędzone, ➤ konserwy rybne w oleju.
Jaja i potrawy z jaj	<ul style="list-style-type: none"> ➤ gotowane na miękko rozdrobnione. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ gotowane na twardo, ➤ jaja przyrządzane z dużą ilością tłuszczu, ➤ jajecznica, jaja sadzone, omlety, kotlety jajeczne smażone tłuszczu.
Mleko i produkty mleczne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ mleko i sery twarogowe chude lub półtłuste, ➤ niskotłuszczowe naturalne napoje mleczne fermentowane, bez dodatku cukru (np. kefir, jogurt, maślanka). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ mleko i sery twarogowe tłuste, ➤ mleko skondensowane, ➤ jogurty, napoje i desery mleczne z dodatkiem cukru, ➤ wysokotłuszczowe napoje mleczne fermentowane, ➤ sery podpuszczkowe, ➤ śmietana

	DIETA	DIETA NR 12
	PAPKOWATA	Wydanie III z dnia 03.03.2025 r.

Tłuszcze	<ul style="list-style-type: none"> ➤ masło (w ograniczonych ilościach), ➤ miękka margaryna, ➤ oleje roślinne, np.: rzepakowy, oliwa z oliwek. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tłuszcze zwierzęce, np.: smalec, słonina, lój, ➤ twarde margaryny, ➤ masło klarowane, ➤ majonez, ➤ tłuszcz kokosowy i palmowy, ➤ „masło kokosowe”, ➤ frytura smaźalnica.
Desery (w ograniczonych ilościach)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ budyni (bez dodatku cukru lub z małą ilością cukru), ➤ kisiel (bez dodatku cukru lub z małą ilością cukru), ➤ namoczone ciasta drożdżowe, niskosłodzone. ➤ namoczone ciasta biszkoptowe, niskosłodzone (bez dodatku proszku do pieczenia). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ słodczyce zawierające duże ilości cukru i/lub tłuszczu, ➤ torty i ciasta z masami cukierniczymi, kremami, bitą śmietaną, ➤ ciasta kruche z dużą ilością tłuszczu i cukru, ➤ ciasto francuskie, ➤ czekolada i wyroby czekoladopodobne.
Napoje	<ul style="list-style-type: none"> ➤ woda niegazowana, ➤ słabe napary herbat, np.: czarna, zielona, czerwona, biała ➤ napary owocowe, ➤ kawa zbożowa (w ograniczonych ilościach), ➤ bawarka, ➤ kakao naturalne (bez dodatku cukru lub z małą ilością cukru), ➤ soki warzywne, ➤ soki owocowe (w ograniczonych ilościach), ➤ kompoty (bez dodatku cukru lub z małą ilością cukru). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ woda gazowana, ➤ napoje gazowane, ➤ napoje wysokosłodzone, ➤ nektary owocowe, ➤ wody smakowe z dodatkiem cukru, ➤ mocne napary kawy i herbaty, ➤ napoje energetyzujące, ➤ napoje alkoholowe.
Przyprawy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ łagodne naturalne przyprawy ziołowe i korzenne np.: liść laurowy, ziele angielskie, koper zielony, kminek, tymianek, majeranek, bazylia, oregano, tymianek, lubczyk, rozmaryn, pieprz ziołowy, goździki, cynamon (w ograniczonych ilościach), ➤ sól i cukier (w ograniczonych ilościach). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ostre przyprawy np.: czarny pieprz, pieprz cayenne, ostra papryka, papryka chili, ➤ kostki rosółowe i esencje bulionowe, ➤ gotowe bazy do zup i sosów, ➤ gotowe sosy sałatkowe i dressingi, ➤ musztarda, keczup, ocet, ➤ sos sojowy, przyprawy wzmacniające smak w postaci płynnej i stałej.

	Stanowisko	Imię i Nazwisko	Data	Podpis
Opracował	Technolog Żywnienia	Halina Praska	03.03.2025 r.	
Sprawdził	Przewodniczący Zespołu ds. Leczenia Żywniowego	Maciej Nazarewicz	07.03.2025 r.	
Zatwierdził	Dyrektor Szpitala	Jolanta Królak	10.03.2025 r.	